

Rəşadə Məhəmmədəli qızı ABBASOVA

Xəzər Universitetinin doktorantı

E-mail: antar.abal@mail.ru

ALMAN DİLİNDƏ KONYUNKTİVİN ZAMANLAR ÇƏRÇİVƏSİNDƏ TƏHLİLİ

Xülasə

Məqalədə alman dilində konyunktiv zamanlar çərçivəsində nəzərdən keçirilib. Konyunktivin müxtəlif zamanlarda işlənmə qaydası ətraflı təhlil olunub. Tabeli mürəkkəb cümlələrin baş və budaq cümləsində zamanların konyunktivlə olan əlaqəsi göstərilib. Alman dilində konyunktivin zamanlarının cümlədəki yeri ilə, feilin xəbər şəklinin zamanlarının cümlədəki yeri müqayisə olunub. Vasitəsiz nitqin vasitəli nitqə keçdikdə zamanların dəyişməsi qaydası yazılıb.

Açar sözlər: Keçmiş zaman, indiki zaman, gələcək zaman, baş cümlə, budaq cümlə.

UOT: 159.9

DOI: <https://doi.org/10.54414/MRCL3822>

Giriş

Alman dilində feilin formalarından olan konyunktivin azərbaycan dilində tam mənası ilə qarşılığı yoxdu. Konyunktiv azərbaycan dilində feilin arzu, şərt şəklinə uyğun gəlsə də, tam olaraq həmin mənanı ifadə etmir. Konyunktivi feil forması kimi təhlil etdikdə feilin zamanlarına da diqqət etmək lazımdı.

Tədqiqat

Alman dilində feilin üç zamanı var. Keçmiş zaman, indiki zaman, gələcək zaman. Keçmiş zamanın da üç forması var. Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt. Gələcək zamanın isə iki forması var. Futur I və Futur II. Konyunktivdə Futur I və Futur II demək olar ki, heç vaxt işlənmir. Konyunktivdə ifadə olunan fikirdən asılı olaraq feilin müxtəlif zamanları tətbiq oluna bilər. Feilin xəbər formasında (Indikativ) olduğu kimi konyunktivdə də feillər təsriflənir. Konyunktivin indiki zamanı (Präsens) feilin kökünə -e, -est, -e, -en, -et, -en sonluqları əlavə etməklə düzəlir. Bəzi feillərin konyunktivdə indiki zamanda sonluğu, həmin feillərin Indikativ Präsens-də (feilin xəbər şəklinin indiki zamanı) sonluğu ilə üst-üstə düşür. Belə feillərin konyunktiv indiki zamanı “würde” ilə düzəlir. Konyunktivin keçmiş zamanı (Perfekt) haben (malik olmaq),

sein (olmaq) köməkçi feilləri və Partizip II (feili sifət) ilə düzəlir. Məsələn olaraq aşağıdakı cümlələri nəzərdən keçirək. Silvia hat heute gearbeitet. Silviya bu gün işləyib. Bu cümlə feilin xəbər formasındadır.

Anton sagt, Silvia habe heute gearbeitet. Anton deyir ki, Silviya bu gün işləyib. Bu cümlə isə konyunktiv keçmiş zamana (Perfekt) aiddir. Konyunktivin keçmiş zamanı (Präteritum) feilin üç əsas formasından Infinitiv, Präteritum, Partizip Perfekt olan ikinci formadan və Konjunktiv Präsens (indiki zaman) düzəlməsində istifadə olunan sonluqlar ilə düzəlir. Konyunktiv I-in gələcək zamanı (Futur) werden (olmaq) feilin konyunktiv indiki zamanı (Präsens) və əsas feilin məsdər forması (Infinitiv) ilə düzəlir. Konyunktiv I-in digər gələcək zamanı (Futur II) “werden” feilin konyunktiv indiki zamanı (Präsens), feilin Partizip II (feili sifət) forması və “haben” “sein” feillərinin məsdər forması ilə düzəlir. Konyunktiv II-nin gələcək zamanı (Futur I) “werden” feilin konyunktiv keçmiş zamanı (Präteritum) və əsas feilin məsdər forması ilə düzəlir. Bu konyunktiv forması çox az hallarda istifadə olunur. Çox vaxt konyunktiv II-nin Futur I forması konyunktiv Präteritumla əvəz olunur. Verilən nümunələrdə buna baxaq.

Ich würde sicherlich gerne zu dir kommen,wenn du mich morgen anrufen würdest. Mən sizə mütləq gəlmək istərdim,əgər siz mənə sabah zəng etsəniz.Bu cümlə konyunktiv II FuturI-də yazılıb. Ich käme sicherlich gerne zu dir,wenn du mich morgen anriefst. Mən sizə məmnuniyyətlə gələrdim, əgər siz mənə sabah zəng vursaydız. 2-ci cümlə isə konyunktiv Präteritum- da(keçmiş zaman) yazılıb.Hər iki cüm lə eyni mənanı ifadə etsə də,çox hallarda 2-ci cümlədən istifadə olunur.

Konyunktiv II-nin gələcək zamanı (FuturII) werden feilinin konyunktiv keçmiş zamanı (Präteritum),feilin Partizip II forması(feili sifət) və haben, sein feillərinin məsdər forması ilə düzəlir.Konyunktivin bu forması da çox az istifadə olunur.Konyunktiv II Futur II forması bir qayda olaraq konyunktiv plusquamperfekt (keçmiş zaman) ilə əvəz olunur.Konyunktivin keçmiş zaman formalarından olan konyunktiv plusquamperfekt haben sein feillərinin keçmiş zamanından (Präteritum) və feilin PartizipII (feili sifət) formasından düzəlir. Cümlə nümunələrində buna baxaq. Silvia hatte viel gearbeitet. Silviya çox işlədi.

Bu cümlə feilin xəbər şəklinin (Indikativ) keçmiş zamanındadı. (Plusquamperfekt) Silvia hätte zu viel gearbeitet. Silviya çox işləsəydi. Bu cümlə isə konyunktivin keçmiş zaman (Plusquamperfekt) formasındadı. Konyunktivin keçmiş, (Perfekt, Plusquamperfekt) indiki,gələcək zaman forması feilin xəbər şəklinin (Indikativ) zamanlarından yalnız köməkçi feillərin konyunktivdə olmasına görə fərqlənsə də,məna və məzmun cəhətdən tamamilə fərqlənir.

Belə ki,keçmiş zaman (Präteritum) konyunktiv,indiki və gələcək zamanda olan hərəkət və hadisəni bildirir. Keçmişdə olan hərəkət və hadisə isə keçmiş zaman (Perfekt, Plusquamperfekt) ifadə olunur. Modal mənasına görə konyunktivin indiki zamanı (Präsens) keçmiş zamanından (Präteritum) əsaslı şəkildə fərqlənir.Konyunktivin zaman formalarından yalnız Präsens müstəqil cümlə kimi işlənir.Perfekt,Futur isə yalnız budaq cümlə kimi işlənir. Konyunktivin indiki zamanı(Präsens) həyata keçə bilən arzu,əmr,təlimat kimi fikirləri ifadə edir. O aşağıdakı fikirləri bildirmək üçün tətbiq olunur.

Şüarlarda,real, həyata keçə bilən yüksək pafoslu nitqləri ifadə etmək üçün. Es lebe der Frieden in der ganzen Welt! Yaşasın bütün dünyada sülh! Lang lebe der König !Es freue sich,wer da atmet im rösigten Licht! Padşah çox yaşasın! Sevinsin,kim çəhrayı nurdan nəfəs alır! Üçüncü şəxsə yönəlmiş əmr,xahiş, sorğu bildirmək üçün. Edel sei der Mensch,hilfreich und gut.İnsan nəcib,faydalı və yaxşı olmalıdı.Man befreie die Menschen,die verfolgt werden,weil Sie die Menschen befreien wollen! Təqib olunan insanları azad edin,çünki onlar insanları azad etmək istəyirlər! Elmi,texniki ədəbiyyatda, reseptlərdə təlimatı bildirmək üçün.Bu halda cümlənin mübtədası kimi qeyri müəyyən şəxs əvəzliyi “man”çıxış edir.

Man mache die Probe mit den angeführten Beispielen. Verilmiş nümunələrlə sınaqın. Man nehme stets soviel Wasser, dass der Stoff darin schwimmt und von Wasser gut bedeckt ist. Həmişə kifayət qədər su götürün ki,parça onun içində üzsün və üzəri su ilə tam örtülmüş olsun. Arifmetik,riyazi məsələlərdə və teoremlərdə güman bildirmək üçün “sein”(olmaq)feilinin konyunktiv indiki zamanı (Präsens) istifadə olunur. Jetzt sei AD eine “Geneigte Ebene”die man gewöhnlich... ..”Schiefe Ebene“ nennt. İndi qoy AD maili müstəvi olsun,hansı ki,adətən maili müstəvi adlandırırlar. Konyunktiv indiki zamanının güzəşt, razılaşma bildirmək üçün istifadəsi bir neçə sərt ifadə ilə məhdudlaşır. Yəni geniş istifadə olunmur.

Du musst das Taschentuch finden,koste es,was es wolle.

Sən nəyin bahasına olursa olsun dəsmalı tapmalısən.

Aber wir müssen uns behaupten,komme,was da wolle. Amma nə olursa olsun biz özümüzü təsdiq etmələyik. Konyunktivin keçmiş zaman formaları tabeli mürəkkəb cümlənin tərkib hissəsi olmaqla yanaşı bəzi hallarda müstəqil cümlə kimi də işləyə bilər.Belə cümlələr real olmayan arzu,müəyyən halda cümlənin mübtədası kimi olmayan bir şeyi ifadə edirlər. Belə halda əsas mənasına görə konyunktivin keçmiş zamanı (Präteritum) rus dilində feilin lazım formasına uyğun olur.Hätte er wenigstens eine Decke,um sich einzuwickeln. Было бы у него по крайней мере одеяло, чтобы укутаться. Onun heç olmasa yorğanı olardı

bürünmək üçün. Konyunktivin Präteritum və Plusquamperfekt zamanı real olmayan arzunu, istəyi bildirmək üçün istifadə olunur. Belə cümlələr real olmayan arzu cümlələri adlanır. Öz quruluşuna görə bu cümlələr „wenn“ (əgər) bağlayıcısı ilə olan tabeli mürəkkəb cümlələri xatırladır. Yaxud bağlayıcısız tabeli mürəkkəb cümləyə oxşayır. Präteritum-dan və Plusquamperfekt-dən istifadə fərqi müvəqqəti olur. Keçmiş zaman (Präteritum) elə real olmayan arzunu ifadə edir ki, hansı ki, indiki və gələcək zamana aid olur. Danışanın nöqteyi-nəzərindən bu arzu gerçəkləşə bilməz. Amma real olaraq əksər hallarda mümkünsüz deyildi. Walter dachte: Wenn die Mutter in Hamburg wüßte! (W. Bredel) Valter düşündü: Əgər anam da bilsəydi. Oh, wären doch alle Menschen so wie er! (W. Bredel)

Ah, bütün insanlar onun kimi olsaydı. O, dass sie ewig grünen bliebe, die schöne Zeit jungen Liebe! (F. Schil.) Kaş ki, gənc sevginin gözəl vaxtı həmişə yaşıl qalsın. Konyunktivin keçmiş zamanı (Plusquamperfekt) keçmiş zamanda real olmayan arzunu bildirir. Ona görə də həyata keçməsi heç mümkün deyil. Wenn das Ihr seliger Herr Großvater noch erlebt hätte! (J. R. Becher) Əgər sizin rəhmətlik babanız hələ yaşasaydı. Ach, wäre ich nur in der Volksschule geblieben! (J. R. Becher) Kaş mən ibtidai məktəbdə qalsaydım. Konyunktivin bütün keçmiş zaman formaları qeyri-real şərti ehtimalı ifadə edir. Konyunktivin keçmiş zaman forması Präteritum danışan tərəfindən reallaşması az və ya çox ehtimal olunan prosesi bildirir. Er wüßte doch gern, wie sie lebte, wie es ihr ging und wie sie aussah. O bilmək istəyərdi, o necə yaşayır, necədir və o necə görünür. In dem allgemeinen Durcheinander und der Aufregung würde sie kaum vermißt werden. (W. Bredel)

Ümumi çaşqınlıq və həyəcan içində o çətin ki, darıxardı. Konyunktivin Plusquamperfekt keçmiş zaman forması həyata keçməsi heç cür mümkün olmayan prosesi ifadə edir. Çünki bu proses keçmişə aiddir.

Diederich beeilte sich, ihr einen Stuhl zu holen; aber in Wirklichkeit wäre er lieber mit Buck allein gewesen. (H. Mann) Diderix ona stul gətirməyə tələsdı. Amma əslində o Bakla tək qalmağa üstünlük verərdı. Marsel hätte sich

gerne an diesen Gesprächen beteiligt, doch er getraute sich nicht. Marsel bu müzakirələrdə iştirak etmək istərdı, amma o cəsarət etmədi. Nümunədə verilmiş cümlələrdən də aydın olur ki, bu proseslərin həyata keçməsi mümkün deyil. Çünki bu hadisələr keçmişdə olub bitmişdir. Konyunktivin Plusquamperfekt keçmiş zaman forması „fast“ (demək olar ki) beinahe (az qala) zərfləri ilə birlikdə işlənir. Fast wäre er an dem Haus, in dem der Weber Emile Burzot wohnte, vorbeigelaufen. (W. Bredel)

Az qala o, toxucu Emilie Burzotun yaşadığı evin yanından keçdi. Rumpf lachte. „Beinahe hätte ich den Grund Ihres Besuches vergessen,“ begann er von neuem. (B. Kellerman) Rumpf güldü. „Mən az qala sizin gəlişinizin məqsədini unutmuşdum“ o yenə başladı. Bəzi hallarda Konyunktivin keçmiş zaman formaları qeyri-real arzu və istək bildirmirlər. Belə ki, danışan şəxs nəzakət səbəbi ilə fərziyyə və ya təklif ifadə etmək istədikdə belə cümlələrdən istifadə olunur. Es wäre an der Zeit, dass der Gemeinderat unsere Geschenke in die Hand nimmt. (W. Bredel)

Yerli şuranın bizim taleyimizi öz əlinə almasının vaxtıdır. Die Ereignisse, die ich Ihnen berichtet habe, dürften für sich sprechen. (K. Herrmann) Hadisələr, hansılar haqqında ki, mən sizə məlumat vermişdim özləri öz yerinə danışirlər. (W. Bredel)

Hərəkətin, hadisənin tamamlanmasının alqışlandığı ifadələrdə konyunktivin keçmiş zamanı öz əsas mənasını bildirmir. „Da wären wir alle beisammen“, bemerkte der Advokat. (H. Mann) Biz hamımız bir yerdə olarıq vəkil qeyd etdi. Als er einmal das Buch ganz auf die Knie herabsinken ließ und hinauf in den blauen, sonnigen Himmel blinzelte, sagte er zu sich: Das wären nun dreißig Jahre. (Th. Mann) Bir dəfə, o kitabı dizləri üstünə endirib mavi, günəşli səmaya göz qırparaq baxanda öz-özünə dedi: İndi otuz il olardı. Bəzən bu cür ifadələrin ironik çalarları olur. Yəni konyunktivin keçmiş zamanı öz əsas mənasını bildirmir, ironiya ifadə edir. So hätte ich mich dennoch an Goethe festgeschwätzt. (H. Heine) „Da haben wir uns ja schön hereinlegen lassen“, erzählte er der Hündin Caprice, „da wären wir ja schön hereingefallen“.

(L.Feuchtwanger) “Biz həqiqətən də aldadılmışdıq” o Kapris adlı itə dedi,biz doğurdan da aldanmışıq. Konyunktivin keçmiş zamanında olan, məzmunu şübhəli,müəmmalı olan sual cümlələrində də konyunktivin keçmiş zamanı öz əsas mənasını ifadə etmir. Belə sual cümlələri çox vaxt təəccüb və narazılıq ifadə edən cümlələrə keçə bilər.Claudia:Räuber wären es gewesen,die uns anfielen?-Mörder waren es: erkaufte Mörder! (G.E.Lessing) Klaudiya: Bizə hücum edən quldurlar idi?-Onlar qatillər idi.Qatilləri satın aldı. Konyunktivin keçmiş zaman forması Präteritum nəzakət bildirən bəzi cümlələrdə də tətbiq olunur.Belə cümlələrdən nəzakətli formada hər-hansı bir istəyi bildirmək üçün istifadə olunur. Würden Sie mir bitte die Rechnung bringen?Zəhmət olmasa hesabı mənə gətirə bilərsiniz?

Vasitəli nitqi ifadə etmək üçün çox vaxt konyunktivdən istifadə edirlər.Kon-yunktivin zamanları vasitəli nitqdə nisbi zaman anlamına malikdi.Vasitəli nitqdə konyunktivin indiki zaman (Präsens) formalarından istifadə olunur.Baş cümlədə işlənən feilin zamanı,budaq cümlədə olan konyunktivin zamanına təsir etmir.

Villard erzählte., dass gestern mittag die Gestapo einen Mieter verhaftet habe.(A.Seghers)Villar dedi ki,dünən günorta gestapo kirayənişini həbs edib.Mein Vater erzählte,es sei ihm früher noch schlechter gegangen.(A.Seghers)

Atam deyirdi ki,əvvəllər onun vəziyyəti daha pis idi.Nümunədə verilmiş cümlələrdən görünür ki,baş cümlə keçmiş zaman Präteritum-da, amma budaq cümlə keçmiş zaman Perfekt-də yazılıb.

Əgər baş cümlədə feil 1-ci şəxsin təkində və ya cəmində olarsa, vasitəli nitq konyunktivdə olmur. Belə olduqda şəxslərin dəyişməsi dəolmur. Belə ki,vasitəsiz nitq vasitəli nitqə keçdikdə,1-ci şəxsin sözləri 3-cü şəxsə ifadə olunur.Amma burda belə olmur.Ich sage:Ich schreibe einen Brief. Mən deyirəm:Mən məktub yazıram.Ich sage,dass ich einen Brief schreibe. Mən deyirəm ki,mən məktub yazıram.1-ci cümlədə vasitəsiz nitq, 2-ci cümlədə vasitəli nitq işlənmişdir. Amma cümlənin şəxsi dəyişməmişdi.Vasitəli nitqdə keçmiş zaman formaları Präteritum, Plusquamperfekt o zaman

meydana çıxır ki, konyunktivin zaman formaları ilə Indikativin (feilin xəbər şəkli) zaman formaları üst-üstə düşür və ona görə də onları ayırmaq çətin olur. Bu halda konyunktivin keçmiş zaman formaları ilə konyunktivin indiki zaman forması eyni qrammatik məna daşıyır. Indikativ Präteritum konyunktiv Präsens-ə, Indikativ Plusquamperfekt konyunktiv Perfektə uyğun olur.Daha dəqiq desək vasitəsiz nitqdə indiki zamanda(Präsens Indikativ)olan cümlə,vasitəli nitqdə konyunktivdə keçmiş zamanda (Präteritum) olacaq.Nümunədə cümlələrə baxaq. Wir machen unsere Aufgaben. Biz öz tapşırıqlarımızı yerinə yetiririk. dass sie ihre Aufgaben machten. Onlar öz tapşırıqlarını yerinə yetirdilər.

1-ci cümlə vasitəsiz nitqdə indiki zamanda yazılıb.

2-ci cümlə vasitəli nitqdə konyunktiv keçmiş zamanda (Präteritum)yazılıb. Vasitəsiz nitqdə keçmiş zamanda (Präteritum, Perfekt,Plusquamperfekt) olan cümlə vasitəli nitqə konyunktivə keçdikdə keçmiş zamanda olacaq. Nümunə kimi verilmiş cümlələrə baxaq.

Wir machten unsere Aufgaben gemacht. Biz öz tapşırıqlarımızı yerinə yetirdik.Wir haben unsere Aufgaben gemacht. Biz öz tapşırıqlarımızı yerinə yetirdik. Wir hatten unsere Aufgaben gemacht.

Biz öz tapşırıqlarımızı yerinə yetirdik. Dass sie ihre Aufgaben gemacht hätten. Onlar öz tapşırıqlarını yerinə yetirdilər.Konyunktivin keçmiş zaman formaları vasitəli nitqdə, bəzən konyunktivin indiki zaman forması ilə feilin xəbər şəklinin (Indikativ) zamanları arasında uzlaşma olmasa belə istifadə olunur. Belə olduqda konyunktivin keçmiş zamanı indiki zamanından heçnə ilə fərqlənmir. Amma vasitəli nitqdə konyunktivin xüsusi bir funksiyası ola bilər ki,bu da konyunktivin indiki zamanında olmur. Bu funksiya o zaman istifadə olunur ki, vasitəli nitq qeyri müəyyən fərziyyəyə əsaslanır. Nümunə kimi götürülən cümlədə buna baxaq. Die Freunde sagten,sie wüßten nichts.Er sah ihnen an,dass sie etwas wüßten. Dostlar dedi ki,onlar heçnə bilmir.

O görürdü ki,onlar nəşə bilirlər.Əgər vasitəsiz nitqin özü konyunktivdə olarsa,vasitəsiz nitq vasitəli nitqə keçdikdə zamanlar dəyişmir,olduğu kimi qalır.Vasitəli nitqdə əmr

ifadə etmək üçün “soll”feili konyunktivdə keçmiş zamanda işlənir.Konyunktiv keçmiş zamanı o vaxt istifadə olunur ki,kon- yunktivin indiki zamanı feilin xəbər şəklinin (Indikativ) indiki zamanı ilə üst-üstə düşsün. Buna aid nümunələrə baxaq. Əvvəl vasitəsiz nitqdə olan əmr cümləsinə baxaq.Er sagte: Komm um 5 zu mir. O dedi:Saar 5-də mənim yanıma gəl. Er sagte:Kommt um 5 zu mir. O dedi: Saat 5-də yanıma gəlin. Vasitəli nitqdə olan əmr cümləsinə baxaq. Er sagte, ich solle um 5 zu ihm kommen. O dedi ki,saar 5-də onun yanına gəlməliyəm. Er sagte,wir sollten um 5 zu ihm kommen. O dedi ki,biz saat 5-də onun yanına gəlməliyik. Konyunktivin zaman formalarının tabeli mürəkkəb cümlədə tətbiqi,feilin xəbər şəklinin zaman formalarının tabeli mürəkkəb cümlədə tətbiqindən fərqlənir.Əgər eyni bir tabeli mürəkkəb cümlə feilin xəbər şəklinə indiki və gələcək zamanda olsa,konyunktivdə keçmiş zamanda olacaq. Nümunədə bunu nəzərdən keçirdək.Wenn ich fit bin,nehme ich am Marathon teil.Əgər mən formada olsam, Marafonda iştirak edirəm..

Wenn ich fit gewesen wäre,hätte ich am Marathon teilgenommen.

Əgər mən formada olsaydım,mən marafonda iştirak edərdim.

1-ci cümlə şərt budaq cümləsi olub indiki zamandadı.

2-ci cümlə konyunktivdə olan şərt budaq cümləsidi və keçmiş zamandadı. Müqayisə budaq cümləsində zamanların işlənməsi fərqli olur.Belə ki baş və budaq cümlə eyni zamanda

olmur.Çünki burda yalnız budaq cümlə konyunktivdə olur.Müqayisə budaq cümləsində baş və budaq cümlə arasında müqayisə aparılır. Əgər məzmun baxımından müqayisə indiki zamanda olsa budaq cümlə konyunktiv keçmiş zamanda (Präteritum) olur. Müqayisə keçmiş zamanda olsa budaq cümlə konyunktiv keçmiş zamanda (Plusquamperfekt)işlənir.

Tabeli mürəkkəb cümlələri konyunktivdə yazdıqda zamanlara diqqət etmək lazımdı.Çünki tabeli mürəkkəb cümlənin baş cümləsi feilin xəbər şəklinə budaq cümləsi isə konyunktivdə olarsa,belə cümlədə iki fərqli zaman istifadə olunacaq.

Nəticə

Alman dilində konyunktivin zamanlar çərçivəsində təhlili konyunktiv mövzusunun anlamaq və tətbiq etmək baxımından əhəmiyyətli idi.Belə ki,gündəlik danışqda,elmi məqalələrin yazılması zamanı konyunktivdən çox istifadə olunur.Ona görə də,alman dilində konyunktivdə cümlə qurarkən zamanların düzgün seçilməsinə və bir-biri ilə əlaqələndirilməsinə diqqət etmək lazımdı.

ƏDƏBİYYAT SİYAHISI

- 1.Balcik I.,Röhe K.,Wrobel V. Die große Grammatik Deutsch.Stuttgart 2009
- 2.Schendels E. Deutsche Grammatik.Moskau 1982
- 3.ArsenewaM.,Gasilewitsch E.,Zambridschitskaja A.,Tereschenkova R.,Siganova I. Deutsche Grammatik.Moskau 1973

Rashada Muhammedali ABBASOVA
doctoral student at Khazar University
E-mail:antar.abal@mail.ru

ANALYSIS OF THE TENSES OF THE SUBJUNCTIVE IN GERMAN

Summary

The article reviews the tenses of the subjunctive in German.The use of the subjunctive in different tenses is analyzed in detail.The relationship between the tenses of the main clause and the subordinate clause with the subjunctive is shown in complex subordinate sentences.The placement of the subjunctive tenses in the sentence is compared with the placement of indicative verb tenses.The rules for the change of tenses when switching from direct speech to indirect speech are explained.

Key words:Past tense,present tense,future tense,main clause,subordinate clause.

Рашада Мухаммедали АББАСОВА

докторант Университета Хазар

E-mail: antar.abal@mail.ru

АНАЛИЗ СОСЛАГАТЕЛЬНОГО НАКЛОНЕНИЯ В НЕМЕЦКОМ ЯЗЫКЕ С ТОЧКИ ЗРЕНИЯ ВРЕМЕН

Резюме

В статье рассматривается сослагательное наклонение в немецком языке в рамках времен. Подробно анализируются правила употребления сослагательного наклонения в разных временах. Показана связь между временами в главных и придаточных предложениях в сложноподчиненных предложениях с сослагательным наклонением. Место времен сослагательного наклонения в предложении в немецком языке сравнивается с местом времен изъявительного наклонения в предложении. Написано смена времен при переходе прямой речи в косвенную речь.

Ключевые слова: Прошедшее время, настоящее время, будущее время, главное предложение, придаточное предложение.